

दुर्लभतरमपि परिप्रेक्ष्यभिः कायप्रेक्ष्यभिः सैरस्यमयीत्यर्थः ॥८॥ पुनश्च न आग्रहमिति बोधः ॥९॥ आग्रहोऽप्यस्तद्वारादेवाद्यस्तप्येतीत्यर्थः ॥१०॥ यद्यदोच्छतितत्तत्कुरुते ॥११॥ २२॥ सव्यपिनकु
भूषमेनत्रासो विमाह कोपितयस्विनिकारुण्यभावात्तन्नावायसीति भावः ॥१२॥ दुर्लभं ब्राम्हण्यं प्राप्यापि नावृत्तिर्भवेति तद्वचनाच्च त्रामोदमस्तपःशोचं संतिराजं चेवेव च ज्ञाने विज्ञानाभ्यास्तिस्र्यैर्ब्रह्मकर्मैस्त्वभावा

शक्रउवाच मनंग ब्राम्हणा त्वं ते विरुद्धमिह दृश्यते ॥ ब्राम्हण्यं दुर्लभतरं संवृतं परिप्रेक्ष्यभिः ॥८॥ पूजयन्स्वस्वमाज्ञोतिदुःखमाज्ञोत्पूजयन् ॥ ब्राम्हणाः सर्वभू
तानां योगक्षेमसमर्पिता ॥९॥ ब्राम्हणेभ्यो नु त्वयं नेपितरो देवतास्तथा ॥ ब्राम्हणाः सर्वभूतानां मनंगपरउच्यते ॥१०॥ ब्राम्हणाः कुरुते तद्वियथायद्यच्च वाच्छति
बद्धोऽस्त्वसंविशान्यो नीजीयमानः पुनः पुनः ॥११॥ पर्यायेतात कस्मिंश्चिद्ब्राम्हण्यमिह विंदति ॥ तदुत्सृज्य ह दुष्प्रापं ब्राम्हण्यमकृतात्मभिः ॥१२॥ अन्ये वरं वृणी
ष्वत्वं दुर्लभोयं हि ते वरः ॥ मनंग उवाच किं मोतदसि दुःखार्त्तं मृतमारयसे च मां ॥१३॥ त्वां तु शोचा मिथो लब्ध्वा ब्राम्हण्यं न बुभूषसे ॥ ब्राम्हण्यं यदि दु
ष्प्रापं त्रिभिर्वर्णैः शतक्रतो ॥१४॥ सुदुर्लभं सदा वाप्यनानुतिष्ठति मानवाः ॥ यः पापेभ्यः पापतमस्त्वेषामथमएवमः ॥१५॥ ब्राम्हण्यं यो न जानीते धनं लब्ध्वेव
दुर्लभं ॥ दुष्प्रापं खलु विप्रत्वं प्राप्तं दुर्नृपालनं ॥१६॥ दुरवापमवाप्येत नानुतिष्ठति मानवाः ॥ एकारमोह्यं हं चक्र निर्द्वंद्वो निष्परिग्रहः ॥१७॥ अहिंसा दम
मास्थाय कथं नाहोमि विप्रतां ॥ देवैस्तु कथमेतं दूयदहं मातृदोषतः ॥१८॥ एतामवस्थां संप्राप्तो धर्मज्ञः सन्तुरंदर ॥ नूनं देवं न शक्यं हि योरुषेणातिवर्तितुं ॥
यदर्थं यत्नवानेव न लभे विप्रतां विभो ॥ एवं गते तु धर्मज्ञादा तु महं सिमेवरं ॥२०॥ यदि ते हं मनुग्राह्यः किं चिद्वास्तु कृतं मम ॥ वैशंपायन उवाच
वृणीष्वेति तदा प्राह ततस्तं बलवृत्रहा ॥२१॥ चोदितस्तु महं द्रेणमतंगः प्राब्रवीदिदं ॥ यथा कामविहारिण्या कामरूपी विहंगमः ॥२२॥ ब्राम्हक्षत्राविरोधे
न मृजोच प्राच्युयामहं ॥ यथा ममाक्षया कीर्तिर्भवेच्चापि पुरंदर ॥२३॥ कर्तुमर्हसि तद्देव शिरसा त्वां प्रसादये ॥ शक्र उवाच छंदो देव इति ख्यातः स्त्रीणां
पूज्यो भविष्यसि ॥२४॥ कीर्तिर्भवतेऽतुला वत्स त्रिषु लोकेषु यास्यति ॥ एवं तस्मै वरं दत्त्वा वासवोऽंतरधीयत ॥२५॥

जमिति भगवद्वाक्यनसेवंतेऽतः प्राप्तमपि दुःखं संरक्ष्यमिति भावः ॥१५॥ न जानीते रक्षितुमिति बोधः ॥१६॥ १७॥ देवं प्राक्कर्म यत्नयतः ॥१८॥ एतां ब्राम्हणत्वरूपां ॥१९॥ २०॥ २१॥ २२॥ २३॥ २४॥ २५॥